

5 MATERION YN CODI

- 5.1 Cyflog y diffoddwyr tân – rhoddodd y PST wybod i'r aelodau fod y trafodaethau'n parhau.
- 5.2 Darparu swydd clerc/swyddog monitro – nodwyd y bydd y cyfweiliadau'n cael eu cynnal ar 22 Chwefror gyda'r bwriad o ofyn i'r Awdurdod gadarnhau yn ei gyfarfod ym mis Mawrth fod y contract yn cael ei ddyfarnu.
- 5.3 Papur Gwyn – roedd ymateb yr Awdurdod i'r Papur Gwyn wedi cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru; diolchodd y PST i'r aelodau a'u cynghorau sir am eu hymatebion unigol.
- 5.4 Arolygiad yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch – cynhaliwyd yr arolygiad ym mis Hydref 2018; cadarnhawyd na chanfuwyd unrhyw broblemau mawr. Ni fydd yr Awdurdod Gweithredol yn cyhoeddi adroddiad swyddogol, ond mae pob GTA wedi cael gwahoddiad i anfon cynrychiolydd i gyfarfod lle rhennir yr arferion da a welwyd.

6 MONITRO PERFFORMIAD

- 6.1 Cafodd yr adroddiad ei gyflwyno i roi gwybod i'r aelodau am weithgareddau a pherfformiad yr Gwasanaeth mewn perthynas â'r amcanion gwella.
- 6.2 Aeth y PSC Morris â'r aelodau drwy'r adroddiad a thynnu sylw at y pwyntiau canlynol yn ymwneud ag Ebrill-Rhagfyr 2018:
  - aethpwyd at 4,209 o danau, galwadau diangen a digwyddiadau gwasanaethau arbennig yng Ngogledd Cymru;
  - aethpwyd at 1,019 o danau eilaidd, sef 42% yn fwy na'r nifer cyfartalog yr aethpwyd atynt yn y tair blynedd flaenorol; cydnabyddir bod nifer y tanau eilaidd y mae'r Gwasanaeth yn mynd atynt yn amrywio;
  - fe wnaeth nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi ostwng 16% o'i gymharu ag yn yr un cyfnod yn 2017 (291 i 244);
  - o ran tanau glaswelltir, coetir a chnydau, roedd y Gwasanaeth wedi mynd at 407 o danau *damweiniol* a 181 o danau *bwriadol*;
  - fe wnaeth nifer y galwadau am gymorth, a oedd yn y pen draw yn alwadau diangen, gynyddu 8% i 1,760 o'i gymharu â 1,625 yn ystod yr un cyfnod yn 2017;
  - cafwyd 5 o farwolaethau mewn tanau damweiniol mewn cartrefi yng Ngogledd Cymru;
  - o ran anafiadau, cofnodwyd bod 11 o bobl wedi cael mân anaf a bod 2 berson wedi cael anaf difrifol mewn tanau damweiniol mewn cartrefi.

- 6.3 Roedd yr Aelodau'n ddiolchgar am yr adroddiad manwl, a chawsant gyfle i ofyn cwestiynau ac atebodd y swyddogion y rheini yn briodol.
- 6.4 **PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad.**
- 7 YMATEB I'R SYLWADAU A DDAETH I LAW YN YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS YR AWDURDOD YN 2018
- 7.1 Cyflwynwyd yr adroddiad i ofyn i'r aelodau gymeradwyo ymateb drafft i'r atebion ysgrifenedig a ddaeth i'r Awdurdod yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus yn 2018.
- 7.2 Yng nghyfarfod yr Awdurdod ym mis Rhagfyr, roedd yr Aelodau wedi cael gwybodaeth am yr ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus, ac o ganlyniad i hynny ac o ganlyniad i'r wybodaeth ychwanegol a ddarparwyd, penderfynodd yr Awdurdod gael £1.7 miliwn o gynnydd yn ei gyllideb referniw a pharhau â'i ddau amcan gwella a llesiant yn 2019/20.
- 7.3 Nododd yr Aelodau ei bod yn arfer dda cyhoeddi ymateb gan yr Awdurdod i gydnabod y pwyntiau allweddol a oedd yn yr ymatebion ysgrifenedig a sut maent wedi cyfrannu at y gwaith o wneud y penderfyniadau.
- 7.4 **PENDERFYNWYD cymeradwyo cyhoeddi ymateb drafft yr Awdurdod i'r sylwadau a ddaeth i law yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus yn 2018.**
- 8 CYNLLUN GWELLA A LLESIANT DRAFFT 2019-20
- 8.1 Fe wnaeth PSC Morris gyflwyno drafft terfynol Cynllun Gwella a Llesiant 2019/20, i'w gymeradwyo gan yr Awdurdod llawn yn ei gyfarfod nesaf ar 18 Mawrth 2019.
- 8.2 Nodwyd bod rhaid i'r Awdurdod gyhoeddi amcanion gwella a llesiant a bod wedi cynnwys y cyhoedd a rhanddeiliaid eraill yn broses o ddatblygu'r amcanion hynny.
- 8.3 Cafodd yr Aelodau eu hatgoffa am y ddau amcan tymor hir y cytunodd yr Awdurdod arnynt yn 2017/18, a chytunwyd bod y rhain yn parhau. Dyma'r amcanion:
- A: Cefnogi pobl i atal tanau damweiniol mewn cartrefi ac i fod yn ddiogel os ydynt yn digwydd; a
- B: Hwyluso gwasanaethau tân ac achub sydd o ansawdd uchel, yn ymatebol ac wedi'u hintegreiddio'n well fel bod gweithgareddau ataliol ac ymateb brys yn gallu parhau i fod ar gael pan a lle bo angen, a hynny'n fforddiadwy, yn deg ac ar sail risg.

8.4 Teimlai'r Aelodau fod y ddogfen wedi cael ei hysgrifennu'n dda a diolchwyd i'r PST Morris a'r fîm a gyfrannodd at y gwaith o'i datblygu.

8.5 **PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Cynllun Gwella a Llesiant – drafft terfynol 2019-20, i'w gyflwyno i'r Awdurdod llawn ar 18 Mawrth 2019.**

9 Y DATBLYGIADAU O RAN DARPARU ASED AU CYDNERTHEDD CENEDLAETHOL YNG NGOGLEDD CYMRU

9.1 Cafodd yr adroddiad ei gyflwyno i roi gwybod i'r Aelodau am y newidiadau o ran darparu asedau cydnerthedd cenedlaethol yng Ngogledd Cymru.

9.2 Esboniodd y PSTC Fairhead fod yr asedau cydnerthedd cenedlaethol wedi cael eu cyflwyno yn dilyn ymosodiad terfysgol 9/11; roedd Llywodraeth y DU yn darparu cyllid i ddatblygu nifer o asedau cydnerthedd cenedlaethol i ddelio ag ymosodiadau terfysgol posibl yn y DU. Roedd yr asedau'n cynnwys Unedau Ymateb i Ddigwyddiadau (Unedau IRU), a gafodd eu datblygu i ddihalogi nifer fawr o bobl ar ôl unrhyw ollygiadau cemegol neu fiolegol ar raddfa fawr.

9.3 Yn dilyn adolygiad diweddar, mae'r rhagdybiaethau a'r dull cynllunio ar gyfer dihalogi torfol wedi canfod y byddai unedau llai o faint a mwy ystwyth yn fwy effeithiol na'r Unedau IRU oherwydd byddent yn cymryd llai o amser i'w sefydlu ac i ddechrau dihalogi pobl. Felly, ym Mangor, bydd Uned Dihalogi Torfol (MDU) yn dod yn lle'r Uned IRU yn ystod 2019/20. Nodwyd na fydd y newid hwn yn cael unrhyw effaith ariannol ar yr Awdurdod gan fod yr asedau a'r costau refeniw parhaus yn cael eu hariannu yng Nghymru drwy grant gan Lywodraeth Cymru.

9.4 **PENDERFYNWYD nodi:**

- (i) **canlyniad rhagdybiaethau a dull cynllunio diwygiedig ar gyfer pennu gofynion am asedau Cydnerthedd Cenedlaethol yn y DU; a**
- (ii) **y penderfyniad i gael Uned MDU (Uned Dihalogi Torfol) yn lle'r Uned IRU (Uned Ymateb i Ddigwyddiadau) ym Mangor yn ystod 2019/20.**